

INGEZONDEN.

AANGIFTE VAN BEROEPSZIEKTEN.

De Minister van Landbouw, Nijverheid en Handel heeft door tusschenkomst van het bestuur der Ned. maatschappij tot bevordering der geneeskunst aan haar leden in herinnering gebracht de verplichting der geneeskundigen om aangifte te doen van de beroepsziekten, die zij waarnemen bij de uitoefening hunner praktijk en welke verplichting hun is opgelegd bij art. 21 der *Arbeidswet van 1911, houdende bepalingen tot het tegengaan van overmatigen en gevaarlijken arbeid van jeugdige personen*.

Aanleiding tot deze waarschuwing vindt de minister in de mededeeling van den directeur-generaal van den Arbeid, dat in het jaar 1912 aangifte werd gedaan van 466 bedrijfsziekten en in 1913 nauwelijks de helft, namelijk 261.

Terecht gaat deze hoofdambtenaar dus van de veronderstelling uit, dat hier nalatigheid van de artsen op dit punt in het spel is, omdat hij niet kan veronderstellen, dat het aantal beroepsziekten in werkelijkheid zoozeer zou zijn verminderd in één jaar tijds.

Inderdaad zal dan ook verzuim van aangifte wel de oorzaak zijn van de aanzienlijke vermindering van dit cijfer. Bij de invoering dezer *Arbeidswet* heb ik de aandacht gevestigd op de onregelmatigheid van deze verplichting tot aangifte¹⁾ en van meer dan een zijde is mij daarvan een verwijt gemaakt, door slechte lezers, die er een afkeuring in zagen van de aangifte op zich zelf, terwijl deze integendeel ook door mij hoogst gewenscht wordt geacht en met volle recht aan de geneesheeren kan worden opgelegd.

Slechts de wijze, waarop dit geschiedde, heb ik afgekeurd en tevens voorspeld, dat het voorschrift tot niets zou leiden.

Niet of slechts gebrekkig zal worden verkregen, zoo schreef ik, wat verlangd wordt, dikwijls zal de aangifte worden vergeten en het is twijfelachtig of de belooning van twee kwartjes voor ieder geval wel genoegzame prikkel zal zijn voor de herinnering tot geregelde aangifte, terwijl nog principieele redenen, zooals bv. het beroepsgeheim of benadeeling van anderen, somwijlen van aangifte zal terughouden.

Het is juist zóó gegaan; nadat de eerste aanschrijving en het daarbij aan alle artsen toegezonden brochuretje met leiddraad uit het geheugen zijn geraakt, worden er blijkbaar door de gewone practici geen aangiften meer gedaan. Wanneer men toch afzonderlijk te zamen telt de beroepsziekten, die voorkomen in ziekenhuizen, sanatoria, openbare klinieken en gestichten, en die langs administratieve weg ter kennis worden gebracht van de arbeidsinspectie, en deze aftrekt van 261, blijven er uit de gewone praktijk zeker slechts enkelen over. De nieuwe kennisgeving door middel der *Maatschappij* zal daar trouwens niets aan veranderen; het bewijs ligt voor de hand.

Zooals wij vroeger zeiden, is deze nieuwe verplichting ingelascht in een wet, waarmee de geneeskundigen overigens hoegenaamd niets te maken hebben; bijna een halve eeuw geleden, in 1865, kwam een wet tot stand, die speciaal voor hen was bestemd, regelende namelijk de uitoefening der geneeskunst.

Art. 6 dezer wet zegt: de geneeskundigen geven aan den hoofdinspecteur van hun district en aan burgemeester en wethouders hunner gemeente onverwijld en uiterlijk binnen drie dagen kennis, wanneer een ziekte, waardoor de volksgezondheid bedreigd wordt, door hen is waargenomen. Aan deze verplichting in het algemeen voldoet niemand; alleen worden aangegeven een half dozijn, in een andere wet met name genoemde, ziekten; influenza, kinkhoest, mazelen, die met meer andere, van anderen aard, toch zeker behooren tot de ziekten, waardoor „de volksgezondheid bedreigd wordt”.

1) *Ned. Tijdschr. v. Geneesk.* 1912, I, bldz. 599.

worden door de praktizeerende geneeskundigen nimmer ter kennis gebracht van B. en W. of den inspecteur; mag men nu aannemen, dat zij zich ijveriger zullen betoonen tegenover de ambtenaren van de arbeidsinspectie bij ziekten, die wel eveneens de volksgezondheid raken, maar in veel geringere mate voorkomen . . . en meestal slechts enkelen treffen!

Het zij herhaald, ik erken het groote nut harer bekendheid voor den openbaren dienst, doch wil men daartoe geraken, dan moet een geheel andere weg worden ingeslagen, waarbij geregelde medewerking der artsen niet mag ontbreken en deze overtuigd worden, dat hun beroep (monopolie!!!) hen daartoe verplicht met het oog op het algemeen belang.

Het ligt niet in mijn bedoeling en het zou thans veel te ver voeren uiteen te zetten, hoe deze gedwongen medewerking der geneeskundigen bij dit en andere onderwerpen geregeld kan worden zonder hun vrijheid en rechten aan te tasten.

Misschien dat de tegenwoordige beweging tegenover de geneeskundige praktijk de oogden doet openen, en dat de aanhangige (zoogenaamde) ziekwet een eerste stap in de gewenschte richting voorbereidt.

Breda, 20 April 1914.

Dr. G. W. BRUINSMA.

DE GEVOLGEN DER ONGEVALLENWET.

Eerst heden werd mij er op gewezen, dat prof. KORTEWEG over mijn cijfers van onderbeensbreuken het volgende in een der dagbladen heeft geschreven:

„En zoo zijn ook de getallen van dr. BROCKX buitengewoon gunstig, omdat zij grootendeels afkomstig zijn uit de mijnen van Heerlen, waar de beenbreuken alle in een ziekenhuis behandeld worden en ook de verdere omstandigheden naderen tot die van de fabriek „De Schelde”, ten bewijze dus hoe het zijn *kan*, wanneer de werkman niet tot lijntrekker *gemaakt* wordt”.

Nu begrijp ik ook, wat prof. KORTEWEG wil zeggen met zijn vergelijking tusschen Königshütte en Heerlen (bldz. 1226 *T. v. G.*).

Ik kan dit niet onweersproken laten en moet prof. KORTEWEG de illusie ontnemen aan mijn cijfers zoo gemakkelijk alle waarde te kunnen ontnemen en mijn gevallen terug te brengen tot een reeks, die toevallig in buitengewoon gunstige omstandigheden verkeert. Mijn gevallen toch zijn *niet* grootendeels afkomstig uit de mijnen en *niet* alle in een ziekenhuis behandeld. Zij zijn afkomstig uit mijn geheele ambtsgebied d. w. z. uit geheel Limburg en den oosthoek van Noord-Brabant tot en met Helmond. Van de 188 onderbeensbreuken zijn er 42 uit de mijnstreek en hebben 35 ziekenhuisbehandeling genoten te Heerlen, Helmond, Kerkrade, Maastricht, den Bosch, Gennep, Nijmegen enz.!

Thans kan ik naast de gegeven cijfers nog geven een reeks niet-gecompliceerde typische breuken van het spaakbeen, al of niet vergezeld van een breuk van den proc. styl. ulnae, voorgekomen in dezelfde 18 maanden, ook in mijn geheel ambtsgebied. Voorgekomen zijn 66 gevallen. De tijd dat zij geheel invalide waren was als volgt verdeeld:

2 weken	3	6—7 weken	7	11—12 weken	1
2—3	10	7—8	4	15—16	1
3—4	8	8—9	1	17—18	1
4—5	14	9—10	5	19—20	1
5—6	9	10—11	1		

Deze 66 getroffen en zijn te zamen geheel invalide geweest $492\frac{1}{2}$ week, per geval dus $7\frac{1}{2}$ week. Hiervan zijn reeds geheel valide 60 getroffen en d. i. $90\frac{9}{10}$ pCt. en wel: